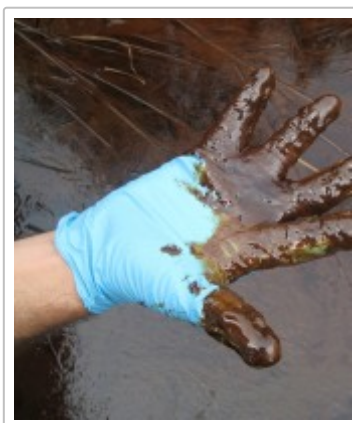

Pozor, hřích má mnoho podob!

Teologie | 21.9.2015 @ 15.05

Ashley Madison byla on-line seznamka určená pro zadané hledající „avantýru“.

V nedávné minulosti, nejspíše v červenci 2015, byly její servery napadeny skupinou hackerů a byla jí z nich ukradena databáze klientů včetně špatně zašifrovaných hesel a údajů o platbách za služby. Část těchto dat hackeři zveřejnili 22. července, všechny pak 20. srpna. Právem rozezlení jsou i bývalí klienti, kteří se mezi zveřejněnými záletníky objevili navzdory tomu, že zaplatili poplatek 19 amerických dolarů za kompletní smazání svých účtů ze serveru.

Analýza zveřejněných ukradených dat ukázala řadu zajímavých věcí. Nejzajímavější je asi to, že drtivá většina z aktivních účtů byla mužská. Aktivních ženských účtů bylo příliš málo na to, aby seznamka dávala smysl a mohla fungovat. Existuje navíc podezření, že řadu ženských účtů založili muži (detektivové, trolové), nebo samotní provozovatelé serveru, aby vzbudili dojem hustého provozu. Službu Ashley Madison pokládám za zásadně neetickou i mimo křesťanská měřítká. Hackerský počin je diskutabilní, neboť poškozenými jsou především klienti, ale v zásadě vítány. Za zvláště tragicky zajímavé pokládám to, že se mezi zveřejněnými jmény, v nichž lze na některých místech fulltextově vyhledávat, objevili i muži aktivní v křesťanské službě na vedoucích a učitelských pozicích. Křesťanskými médii otrásl například případ šestapadesátiletého učitele na Baptistickém teologickém semináři v New Orleans, který si po zveřejnění svého jména sáhl na život.

Aféra okolo Ashley Madison a její ohlasy a dopady i mezi evangelikály ve mně katalyzuje dosavadní myšlenky o tom, jakou závažnost jednotlivým hříchům přisuzujeme nebo upíráme. Než budu pokračovat, chci zdůraznit, že není mým cílem jakkoli zrelativizovat pohled na osobní lidské selhání, například na zmíněnou nevěru. Můj cíl je přesně opačný. Chci ukázat, že zatímco jedno je pro nás ohavností a pro pachatele důvodem k hlubokému pokání a ukončení křesťanské služby, druhé, neméně škodlivé a závažné, velkoryse přecházíme.

Osobní hřích	Sociální hřích	Duchovní hřích
sex (Ga 5,19; 1K 6,9; Zj 22,15): cizoložství (Mt 5,28), smilstvo, homosexualita (Ř 1,26n), pornografie (Mt 5,28), masturbace	znečištění přírody (Ez 34,18): ropa, nadměrná produkce a spalování odpadu, skládky, únik škodlivých látek, neudržitelný rozvoj	okultismus (Ga 5,20; Zj 22,15): kartářství, horoskop, věštění, vyvolávání duchů, familiární předměty, talismany, proutkaření, pověry
moc : vražda (Ex 20,13), autoritářství (3J 1,10), nepotismus a favoritismus (1K 1,6; Gn 25,28), násilí, šikana, psychická šikana , sebevražda	útočné války (Mt 26,52; Gn 9,6): Jugoslávie, Afghánistán, Irák, Lybie, Krym, Ukrajina	nevíra : zpochybňování Ježíšova díla spásy, nevíra v Ježíše, neláska vůči Ježíši (1K 16,22), nevráživost vůči Církvi Beránkově , odmítání či popírání Bible
peníze (1K 6,10): krádež, lakomství, zadlužení, okázalost, hromadění majetku, reptání na nedostatek	potravinářství (Př 20,10; Lk 6,38): chemie, export anebo prodej nekvalitních výrobků	rouhání : kletba (Ř 3,14), zneužívání autority Božího jména (Ex 20,7), falešné proroctví (Dt 18,22), podvod a lež vůči Církvi Beránkově (Sk 5,3), osobování si Boží moci (Sk 8,20)
tělo (Ga 5,21; 1K 6,10): obžerství , kouření, toxikomanie, alkoholismus	přehlížení potřebných : imigranti, bezdomovci, duchodci	synkretismus : ekumenismus nad rámec dialogu , nacionalismus
vztahy (Ga 5,20n; 1K 3,3): pýcha, nenávisť, závist, svár, podezřívavost, podlost	zvolné systémy : tabákový průmysl, showbusiness (Př 25,27), týrání zvířat v potravinářském průmyslu	znesvěcení : oddávání nevěřících , restituce
jazyk (Jk 3; 1Pt 2,1): lež, pomluva, neupřímnost, urážky	nespravedlnost : diskriminace žen, rasová diskriminace	vzpoura : zastávání cíleně bezbožné filosofie, pýcha a bezbožnost při správě států a jiných organizací

Tato tabulka představuje pouze hrubý náčrt. O „taxonomii“ hříchů by se dalo hovořit i v jiných kategoriích. Některé uvedené hříchů jsou v Bibli mnohokrát zmíněné, jiné jsou tam zmíněné poskrovnu nebo vůbec. Absence zmínky může být dána trojím. (1) Buď tím, že původní pisatel daný problém neznal, (2) nebo tím, že Bible pokládá onu věc za naprosto jasnou, (3) nebo tím, že ji nepokládá za hřích. Dále musíme mít na paměti, že některé hříchů byly kulturně a dobově podmíněné. Dokonce ani hyperkalvinisté dnes nekážou, že člověk nesmí mít tričko ze směsi bavlny a polyesteru (Lv 19). Dále je potřeba počítat se svědectvím Ducha svatého v našich srdcích. Pro někoho může být hříchem něco, co pro druhého hříchem není. Nehledě na tyto aspekty novozákonního křesťanství však předpokládám všeobecnou shodu v tom, že Bůh kvůli své neměnné dobrotě na některé věci nikdy nemění názor. S ohledem na výše uvedenou tabulku si všímám následujících tří věcí:

(1) Některé hříchů pokládáme za méně hříšné. Můžeme odušit, že nejdůležitější hříchů spatřuje evangelikál v kategoriích osobního a duchovního hříchů, nejvíce pak v podkategoriích sexu a okultismu. Praktikovaná homosexualita, nevěra, věštění, krádež a násilí, jsou pro konzervativního evangelikála zcela jasné hříchů bez výjimky nebo možnosti nějaké velkorysé mediace.

Na druhou stranu cynicky přiznejme, že nebohý pastor by se nejspíš nezabil, kdyby zjistil, že mu na chatě do rybníka vyteklo sto litrů svinstva a že se o tom píše v novinách. Žádný pastor ještě nemusel odstoupit z důvodu nadváhy způsobené stravovacími návyky nebo z důvodu dopravování se v nějakém sedmilitrovém monstrem. Diskriminace žen, nepotismus a autoritářství, jsou mnohými v naší „branži“ pokládány za ctnosti. Boží slovo přeci říká, že žena nemá učit a má se podřídit. A i když vezmeme v úvahu zdravou exegezi těchto pasáží, které jejich význam vykreslují v poněkud méně misogyních konturách, je rozhodně třeba zajistit, aby mladá žena stojící ve službě nepokoušela mladé muže. (Jakoby mladí muži nikoho pokoušet nemohli.) Pokud jde o nepotismus, favoritismus a autoritářství, je potřeba budovat dobré vztahy v týmu a dávat příležitost mladé generaci, zvláště jedincům podobného zrna, kteří nám budou rozumět i v našich poklescích, krýt nám záda a podepírat naši pevnou vůdčí ruku. Nemá snad každý Mojžíš svého Jozua?

(2) O některých hříších se hovoří méně. Bezpečně víme, někdy i bez znalosti exegetické okolnosti příslušného místa v Bibli, že praktikovaná homosexualita je těžký hřích. O pornografii se hovoří o něco méně, otázka masturbace pak často nebývá zodpovězena vůbec a když už, pak velmi povrchně a pouze mezi pubertálnímu mužského pohlaví, jakoby se to nikoho jiného přímo nebo nepřímo netýkalo. A tak zatímco jsou občas křesťané šikováni do pomyslných nebo skutečných průvodů proti LGBTI propagandě, průvody proti masturbaci nikdo konat nezamýšlí. Zajímavé, ne? Jistě namítnete, že LGBTI... XYZ hnutí má onu propagandu a proti ní se vymezujeme. Ale copak masturbace propagandu nemá? A pokud ano a pokud masturbaci pokládáme za špatnou, proč se o ní nehovoří stejně zhusta a se stejným despektem jako o LGBTI hnutí? Nebo ji nepokládáme za špatnou? Pokud ne, vyjádřeme to nahlas, abychom zabránili špatnému svědomí.

Příkazání nezabiješ by žádný evangelikál neporušil, neboť vražda je těžký hřích. O fyzickém domácím násilí se však nemluví. Předpokládá se jeho absence? Co když pak někdo ubíjí svou manželku psychickým týráním nebo své podřízené autoritářstvím, nepotismem a favoritismem? A co nenávisť, když někomu s vlčím úsměvem třesu jeho slizkou pravici a pak si jdu umýt ruku? Říká se, že posledním stupněm nenávisť je lhostejnost. Ale lhostejnost alespoň nekříží dotyčným cestu. Autoritářství a favoritismus jsou daleko horším druhem nenávisť. A lidé budou trpět, dokud se o tom nezačne hovořit.

I krádež je těžký hřích. Vzít něco a nevrátit to, toho by se křesťan nedopustil. Trošku relativnější je otázka křesťanské etiky používání internetu, placení daní a nakládání s veřejnými zdroji. Ke slávě Boží můžeme klidně vydrancovat státní pokladnu i evropské fondy. Nebo ne?

Úplně zamlžená je otázka lakomství, okázalosti a hromadění majetku nebo dokonce otázka dluhu. Kde je hranice? A pokud leží standard finanční etiky výše, než jsme si v bohatém sboru zvykli, jak o tom kázat, když dnes ohromný počet křesťanů splácí půjčky, které si vzali na pěkná auta a okázalé bydlení?

S alkoholismem je to jasné a kouření škodí zdraví, na to už jsme přišli. C. S. Lewisovi tu hroznou závislost na nikotinu odpustíme, nemohl to přeci vědět a byla jiná doba. A pak jdeme chvilku po dobrém obědě na společnou grilovačku a plný břich docpáváme masem, sýrem, masem, smaženými brambory a masem. Pro většinu lidí je maso zdravé, chutné a Bible ho nezakazuje jíst. Ale jaký je rozdíl mezi cigaretou a tučným obědem bez pohybu? Předpokládám, že lékařský výzkum by neukázal významný rozdíl v dopadu na zdraví a že právě proto je i rozdíl v hříšnosti obou nešvarů mizivý.

Může se mi tedy hypoteticky stát, že pod vlivem evangelikálního prostředí budu celý život pilně pracovat na své monogamii a vytrhávat z TV magazínu horoskop, lepit si na džípa rybičky a pít pouze pravou kokakolu, zatímco vyprodukuji třikrát více odpadu, než můj chudý nevěřící soused, vypěstuji si nenávisť vůči půlce lidí, co znám a až v pětasedmdesáti splatím hypotéku na třípatrovou vilu, sprátuji na oslavě půlku selete. Nejedem čtenář mi zde namítne, že manželská nevěra, duchovní smilstvo, popření Kristova díla v každodenním svědectví a alkoholismus, jsou hříchy s daleko drtivějším dopadem, než některé sporné výstřelky. Například agresivní narkoman je pro své okolí daleko ničivější, než štedrý podnikatel, který občas na dvorku spálí hromadu živnostenského odpadu, aby si neušpinil korbu svého Dodge. Zde musím namítnout dvojí. Za prvé, tento pragmatický přístup k závažnosti hříchů není prosazován důsledně. I tak se přeci věrný praktikující homosexuál a usebraný kuřák dostávají do centra pozornosti více, než třeba kontroverzní nakládání s dotací nebo „poněkud volnější“ proroctví. Za druhé, z teologického hlediska je hřích překážkou mezi člověkem a Bohem. Nemělo by tedy záležet na našich měřítkách, ale na tom, co chce Bůh. Jestliže nám až dodnes „trpělivě promíjel hříchy“, o nichž jsme nechtěli mluvit, neznamená to, že to nejsou hříchy.

(3) Některé uvedené hříchy jsou sporné, protože jejich formulace nebo popření znamená polarizovat se v nějaké celospolečenské diskusi. Sporné hříchy jsem označil oranžovou a sloupec „sociální hřích“ jsem zbarvil celý, protože opravdu celý sporný je. Může za to potřeba lidí, věřících i nevěřících, identifikovat spásu a peklo v dualistickém stylu. Člověk vystoupí proti agresím Spojených států a je označen za rusofila. Postaví se proti znečištění přírody a je z něj sluníčkář a grínpisák. Nelíbí se mu geneticky modifikované potraviny a rychlené kuřecí, je z něj konspirační teoretik a bio fanatik. Podobně za kritiku zlovolného průmyslu a šoubyznysu riskují nařčení z ignorance v oblasti tržní ekonomie. O službě bezdomovcům a důchodcům se ještě mluvit dá, o ubytování imigrantů jakž takž, ale poukázání na diskriminaci žen v církvi i v sekulární společnosti bývá následováno nálepkou „feminismus“ a ochlazením nálady. Tyto problémy jsou navíc pokládány za sekundární. Kvůli cyankáli v řece a modernímu zemědělství přeci ještě nikdo nešel do pekla tak jako ještě nikdo nebyl spasen z boje za sociální spravedlnost, takže nač ty chmury?

Mou otázkou není ani tak to, co by měl říkat tiskový mluvčí evangelikální denominace, byť i na tom záleží. Já chci vědět, jak má jedinec uniknout před participací nad zlem, jehož součástí se jako běžní lidé stáváme. Proč podporovat válku? Proč produkovat odpad? Za co nenávidět uprchlíky? Proč spořit a šetřit peníze jen tak nazdařbůh? Proč usilovat o nadprůměrný standard? Proč mlčet nebo dokonce využívat toho, že jsou dívky a ženy směřovány ke zbytečné podřízenosti?

Takové a mnoho podobných otázek mne tlačí. Mrzí mne, že jeden učitel neunes tíhu hanby za to, že si ve slabé chvíli založil účet na chlápne seznamce, ale někdo jiný hřeší třikrát víc v jiných oblastech, aniž by věděl, že se má hanbit ještě víc. Nemusíte souhlasit se vším, co v tomto článku píšu a co uvádím v tabulce. Jsem si vědom toho, že některé myšlenky jsou nedopečené nebo nedovysvětlené. Nemám například žádné „biblické“ řešení uprchlické krize, protože myslím, že Mt 25,40 se na tu situaci vztáhnout nedá, nebo alespoň ne přímo. Nevím, nakolik je hřichem pracovat v tabačce nebo bojovat ve válce. Mám jen tu myšlenku, že jestliže chceme podrobovat drobnohledu sex, okultismus, vztahy, víru a návyky, musíme stejně pečlivě a se stejnou bázni přemýšlet o rovnosti všech lidí, autoritě Božího jména, spotřebitelské etice a správcovství přírody. Mám za to, že pokud se nám to nepodaří, neobstojíme na Božím soudu se stejnou ctí, jako by obstáli ti, jimž by se to podařilo. Nenávisť vůči hříchu je předpokladem křesťanského života, protože je de facto negativním vyjádřením lásky k Bohu. Hleďme si ji udržet, protože hřích má mnoho podob.

<https://selah.cz/teologie/pozor-hrich-ma-mnoho-podob/>